

Lidt om gulvbrædder

-

Tidsskrifter

Architekten, 28. feb. 1914

1914

LIDT OM GULVBRÆDDER.

UDEN at komme ind paa en vidtløftig Klassificering af Gulvbrædder fremkommer nedenstaaende for at gøre opmærksom paa et enkelt Forhold, som det forekommer mig, at d'Herr Architekter ikke helliger tilstrækkelig Opmærksomhed ved Affattelsen af Beskrivelser og Betingelser.

I Almindelighed forlanges der, at Gulvbrædderne skal være »tørre, fri for Marvridser, for store og raadne Knaster og Blaate«. Om Brædderne opfylder disse Betingelser kan let kontrolleres med Undtagelse af Tørheden, der jo er et meget vagt Begreb, hvorfor der efter min Mening til Betingelsen »tørre« bør tilføjes: »maskinbehandlede efter et (eller flere) Aars Lagring her i Landet«. I de sidste Par Aar er det nemlig bleven almindeligt at anvende svenskpløjede Brædder, og at disse i Reglen ikke opfylder ovennævnte Betingelse fremgaar af hele den Maade, hvorpaa de tildannes til Gulvbrædder.

I Sverrig er Forholdet jo nemlig saaledes, at naar Træerne er skovede, transporteres Stammerne til et nærliggende Savværk for straks at skæres op til Tømmer, Planker og Brædder, hvorefter de dertil bestemte Brædder, efter en ganske foreløbig og fuldstændig utilstrækkelig Tørring (paa 3 à 4 Maander), høyles og pløjes, for som oftest umiddelbart efter Behandlingen at eksporteres. De fleste køber ganske vist Brædderne paa den Betingelse, at de skal være lagrede, men det er meget vanskeligt for ikke at sige umuligt for nogen at kontrollere, om de svenskpløjede Brædder, han faar ned til Gulve, ikke har staaet paa Roden i Skoven samme Aar, som de ligger som Gulve i Bygningen, thi de store Ulemper, dette har tilfølg, viser sig først senere.

Henlægges de færdige svenskpløjede Brædder paa Lager, vil de (foruden at de derved i det hele taget taber i Udseende) kaste og vride sig, saa at det ved Gulvlægningen næsten er umuligt at drive dem *tæt* sammen, og endvidere vil de svinde saa meget, at Noten bliver for lille til Fjeren, hvorved det gøres nødvendigt at simse denne, men da det ikke er let ved et Høvlstrøg netop at tage akkurat den tilstrækkelige Spaan af — hverken mere eller mindre — bliver Resultatet ofte, at Brædderne kommer til at gaa løst sammen, saaledes at de enkelte Brædder ikke støtter hinanden paa behørig Maade, hvorved Gulvet kommer til at fjere.

Endelig behandler de fleste svenske Høvlerier i det hele Materialerne langt mere skødesløst end — i alle Tilfælde vore gode — Skærerier herhjemme.

De svenskpløjede Brædder er f. Eks. meget ofte i Stedet for at være spejlblanke helt lodne paa Oversiden og ofte fulde af store Oprifter — hvilket kommer af, at Høvljærnene ikke er tilstrækkeligt skarpe samt at Materialerne ikke er tilstrækkeligt tørre inden Forarbejdningen. — Ikke sjældent ser man endvidere, at de svenskpløjede Brædder istedet for at være fuldstændig lige paa Kan-

terne, bugter sig ud og ind efter en svag Bølgelinje, og dette kommer tydeligt til at vise sig i Fugerne mellem Brædderne, naar Gulvene bliver lagt.

Hvis imidlertid d'Herr Architekter ved Afholdelsen af en Licitation ikke udtrykkeligt forlanger, at Gulvbrædderne skal være danskløjede, er det for Konkurrencens Skyld umuligt for nogen af de Tilbudgivende at regne hermed, da de i Sverrig færdigbehandlede Gulvbrædder (idet der spares en Del i Fragt ved, at Bræddernes Kubikindhold er mindre efter end før Behandlingen) kan fremskaffes noget billigere end de Brædder, der indføres ru og derefter behandles her; men da det er baade i Architektens, i Bygherrens og i Haandværkernes Interesse, at et godt Byggeforetagende bliver udført med Iagttagelse af alle de Fordringer, man med Rimelighed kan stille til et saadant, har jeg herved tilladt mig at gøre opmærksom paa et Krav, man blandt andre bør stille og forlange overholdt forat faa et smukt Gulv frem.

EN ÆLDRE TØMRERMESTER.